

***Świat do przeczytania***  
**Plan realizacji materiału w klasie I liceum i technikum**  
**Semestr I**

| Temat zajęć                                                               | Liczba godzin | Teksty kultury                                                   | Kluczowe pojęcia                                                         | Poziom podstawowy UCZEŃ:                                                                                                                                                                                      | Poziom ponadpodstawowy UCZEŃ:                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Non omnis moriar</b><br><b>Spotkanie z kulturą świata starożytnego</b> |               |                                                                  |                                                                          |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Nowa szkoła, nowy podręcznik, nowy program – jak się w tym odnaleźć?      | 1             | podręcznik                                                       | podstawa programowa, wymagania edukacyjne, przedmiotowy system oceniania | <ul style="list-style-type: none"> <li>- planuje własną pracę,</li> <li>- określa swoje prawa i obowiązki,</li> <li>- orientuje się w układzie podręcznika,</li> <li>- korzysta z indeksu</li> </ul>          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Człowiek współczesny też potrzebuje mitów.                                | 1             | J. Campbell, <i>Potęga mitu</i> ; M. Eliade, <i>Aspekty mitu</i> | mit, mitologia, myślenie mityczne, archetyp, topos, sacrum, profanum     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozróżnia zasady myślenia racjonalnego i irracjonalnego,</li> <li>- podaje źródła myślenia mitycznego,</li> <li>- definiuje pojęcia: mit, topos, archetyp</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia główne przejawy myślenia mitycznego,</li> <li>- objaśnia związek między archetypem i toposem,</li> <li>- wykrywa w micie archetypy i toposy,</li> <li>- wyjaśnia istotę sacrum,</li> <li>- wyjaśnia przyczyny istnienia różnych wersji tych samych mitów</li> </ul> |
| Człowiek w starciu z losem.                                               | 1             | J. Parandowski, <i>Legendy tebańskie</i>                         | frazeologizm (kompleks Edypa, zagadka Sfinksa), genealogia, wyrocznia    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- tworzy drzewo genealogiczne rodu Labdakidów,</li> <li>- nazywa stopnie pokrewieństwa między bohaterami,</li> <li>- tworzy tekst o narzuconej strukturze</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ocenia działania bohatera z uwzględnieniem motywów i skutków jego decyzji,</li> <li>- rozpoznaje postawy archetypiczne ujawnione w postaciach mitu</li> </ul>                                                                                                                |

|                                                                                |   |                                                   |                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Każdy musi się zmierzyć z prawdą o sobie.                                      | 2 | Sofokles, <i>Król Edyp</i>                        | <i>hybris</i> , tragizm, wina tragiczna (hamartia) konflikt tragiczny, przeznaczenie                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje związek między tragedią a mitem,</li> <li>- omawia istotę tragizmu losów konkretnego bohatera,</li> <li>- analizuje intencje i skutki działania bohatera,</li> <li>- omawia wpływ przeznaczenia na losy bohaterów,</li> <li>- określa funkcję chóru</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ustala, co w losach bohaterów tragedii budzi u widza litość, a co trwogę,</li> <li>- wskazuje źródła konfliktu tragicznego,</li> <li>- dokonuje oceny bohatera</li> </ul> |
| Jak mówić, by przekonać?                                                       | 1 | Sofokles, <i>Król Edyp</i>                        | przemówienie, problem, argument, teza, podsumowanie, kontrargument, figury retoryczne: apostrofa, pytanie retoryczne, wykrzyknienia, metafory, powtórzenia         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyszukuje argumenty w tekście,</li> <li>- gromadzi materiały konieczne do przygotowania przemówienia,</li> <li>- stawia tezę,</li> <li>- świadomie używa środków językowych służących zyskaniu sympatii słuchaczy</li> </ul>                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- konstruuje przemówienie,</li> <li>- świadomie i celowo stosuje typowe dla retoryki środki stylistyczne,</li> <li>- wygłasza przemówienie</li> </ul>                       |
| Narodziny teatru i dramatu w starożytnej Grecji.                               | 1 | Fotografie prezentujące teatr grecki, plan teatru | amfiteatr, skene, orchestra, proskenion, dytyramb, zasada trzech jedności, mimesis, decorum, tragedia, katharsis, stasimon, epejsodion, koryfeusz, persona, koturn | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje związek narodzin teatru z kultem bogów,</li> <li>- opisuje budowę teatru greckiego,</li> <li>- wymienia cechy tragedii antycznej,</li> <li>- wyjaśnia istotę katharsis</li> </ul>                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje i nazywa elementy kompozycyjne tragedii,</li> <li>- dokonuje inscenizacji fragmentu greckiej tragedii</li> </ul>                                               |
| Za winy ojców płacą także dzieci.                                              | 1 | Sofokles, <i>Antygona</i> (fragm.)                | tragizm, konflikt tragiczny, przeznaczenie                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- formułuje racje bohaterów,</li> <li>- zajmuje konkretne stanowisko wobec racji bohaterów,</li> <li>- charakteryzuje Antygone</li> </ul>                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje motywy decyzji bohaterów,</li> <li>- dostrzega związek między losami Edypa i Antygony</li> </ul>                                                                |
| Kto ma rację? – klasowa debata na temat słuszności poglądów Antygony i Kreona. | 1 | Sofokles, <i>Antygona</i> (fragm.)                | debata, dyskusja, argument, teza, przedmówca, nawiązanie, kultura dyskusji, etyka rozmowy, argument <i>ad personam</i>                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zna zasady przeprowadzania debaty,</li> <li>- ustala i przestrzega reguł debaty,</li> <li>- gromadzi argumenty,</li> <li>- przedstawia argumenty</li> </ul>                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- świadomie nawiązuje do wypowiedzi przedmówców,</li> <li>- formułuje kontrargumenty,</li> <li>- przestrzega zasad etyki porozumiewania się</li> </ul>                      |

|                                                    |     |                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Współczesny człowiek w starciu z losem.            | 4ZR | K. Kieślowski, <i>Przypadek</i> – film fabularny                                                                                          | determinizm, komunizm, fatum, wolność i wolny wybór, konsekwencje, bohater tragiczny, człowiek uwikłany w historię, film fabularny, język filmu, kino moralnego niepokoju | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia istotę determinizmu,</li> <li>- potrafi ocenić postępowanie bohaterów,</li> <li>- charakteryzuje relacje między bohaterami,</li> <li>- wyszukuje różne recenzje filmu i potrafi ustosunkować się do zawartych w nich ocen</li> </ul>                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje stałe i zmienne cechy osobowości bohatera,</li> <li>- określa wpływ sytuacji politycznej na los człowieka,</li> <li>- ocenia decyzje bohatera,</li> <li>- wymienia podstawowe elementy języka</li> </ul>                                                                                                                                  |
| Horacy – poeta, który chce pozostać nieśmiertelny. | 1ZR | Horacy, <i>Wybudowałem pomnik</i>                                                                                                         | topos <i>exegi monumentum, carmina</i> , horacjanizm, Melpomena, <i>non omnis moriar</i> , liryka osobista i inwokacyjna, laur                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia istotę toposu <i>exegi monumentum</i>,</li> <li>- odtwarza biografię poety na podstawie wiersza,</li> <li>- charakteryzuje cechy poezji widoczne w utworze,</li> <li>- wyjaśnia pojęcie: <i>carmina</i></li> </ul>                                                                                                                  | - szczegółowo omawia sytuację liryczną,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Horacjańskie nauki o życiu.                        | 2ZR | Horacy, <i>Do Taliarcha</i> , <i>Do Deliusza</i> ; N. Poussin, <i>Et in Arcadia Ego</i>                                                   | epikureizm, hedonizm, mecenat, stoicyzm, <i>carpe diem</i> , motyw przemijania, topos Arkadii                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- potrafi odtworzyć myśl filozoficzną Horacego,</li> <li>- wymienia życiowe konsekwencje realizowania idei <i>carpe diem</i>,</li> <li>- wskazuje w tekście elementy epikureizmu i stoicyzmu</li> </ul>                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega powtarzające się motywy tematyczne w pieśniach Horacego,</li> <li>- wyjaśnia zjawisko mecenatu,</li> <li>- definiuje ideę złotego środka,</li> <li>- interpretuje aforyzmy,</li> <li>- omawia scenę przedstawioną na obrazie i podejmuje próbę jej interpretacji</li> </ul>                                                              |
| Starożytni Grecy w poszukiwaniu mądrości.          | 2   | Rafaël, <i>Szkoła ateńska</i> , Platon, <i>Państwo</i> (fragment opisujący ludzi w jaskini); W. Szymborska, <i>Platon, czyli dlaczego</i> | szkoła platońska, cnota, złoty środek, świat idei i świat materii, kalokagatia, stoicyzm, epikureizm                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakteryzuje poglądy stoików i epikurejczyków,</li> <li>- ustala przesłanie tekstu filozoficznego (opowieści o jaskini),</li> <li>- wymienia założenia filozofii Platona,</li> <li>- wyjaśnia istotę dualizmu,</li> <li>- podaje etymologię słowa: filozofia,</li> <li>- dostrzega odwołania do filozofii w tekście lirycznym</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje stanowisko sceptyka,</li> <li>- podaje przykłady zachowań zgodnych z ideałami filozofii starożytnej,</li> <li>- ustala funkcje pytań retorycznych w wierszu,</li> <li>- prezentuje poglądy filozofów starożytnych przedstawionych na fresku Rafaela,</li> <li>- wykorzystuje wiedzę filozoficzną, analizując tekst literacki</li> </ul> |

|                                                     |   |                                                                                                      |                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Ad fontes</i> – poznaj swoje kulturowe korzenie. | 1 | Z. Kubiak, <i>Tradycja klasyczna</i> ; Z. Herbert, <i>Dlaczego klasycy</i>                           | klasycyzm, kultura śródziemnomorska, antyczne piękno, tradycja antyczna, esej                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje różne znaczenia określenia: klasycyzm i stosować je prawidłowo w zależności od kontekstu,</li> <li>- wyszukuje informacje,</li> <li>- nazywa cechy antycznego piękna,</li> <li>- porównuje postawy dawnych i dzisiejszych przywódców,</li> <li>- formułuje głos w dyskusji o przydatności wykształcenia klasycznego</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- określa relacje między częściami kompozycyjnymi wiersza,</li> <li>- ustala funkcję mitologizowania postaci i zdarzeń historycznych,</li> <li>- rozpoznaje w tekście cechy eseju</li> </ul> |
| O dawnych bogach w nowoczesny sposób.               | 1 | prezentacje multimedialne przygotowane przez uczniów (według schematu zaproponowanego w podręczniku) | atrybut, kompetencje bogów greckich, frazeologizmy o rodowodzie mitologicznym, prezentacja multimedialna | <ul style="list-style-type: none"> <li>- gromadzi potrzebny materiał,</li> <li>- przygotowuje prezentację,</li> <li>- hierarchizuje informacje</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia celowość wybranej przez siebie formy prezentacji</li> </ul>                                                                                                                       |

**Pan da swojemu ludowi błogosławieństwo pokoju**  
**Spotkanie z kulturą biblijną**

|                                  |   |                                                                                        |                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Co powinniśmy wiedzieć o Biblii. | 1 | Z. Herbert, <i>Książka</i> ; T. Jelonek, <i>Książka boża, która nie spadła z nieba</i> | Biblia, Tora, kanon, apokryf, kultura judeo-chrześcijańska, testament, ewangelia, | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia podstawowe pojęcia biblijne,</li> <li>- wymienia języki, jakimi napisany jest tekst Biblii,</li> <li>- rozpoznaje typy ksiąg biblijnych,</li> <li>- lokalizować główne księgi ST i NT,</li> <li>- posługiwać się adresami biblijnymi</li> <li>- omawia sytuację liryczną w wierszu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia najważniejsze tłumaczenia Biblii,</li> <li>- wymienia gatunki literackie występujące w Biblii,</li> <li>- analizuje tekst współczesny i ustala jego przesłanie,</li> <li>- interpretuje metaforyczne znaczenie tytułu,</li> <li>- podaje argumenty, że Biblia jest fundamentem kultury europejskiej</li> </ul> |
|----------------------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                      |     |                                                                                                                                                                |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Biblijny i współczesny człowiek rozmawiają z Bogiem. | 2   | <i>Psalm 29;</i><br>A. Świderkówna, <i>Psalm;</i><br>B. Loeb, <i>Modlitwa</i>                                                                                  | psalm, Księga Psalmów, psalmy błagalne, pokutne, dziękczynne i pochwalne, modlitwa, paralelizm składniowy, apostrofa, | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia typy psalmów,</li> <li>- charakteryzuje podmiot liryczny i adresata badanego tekstu lirycznego,</li> <li>- dostrzega i wskazuje dialogowość sytuacji lirycznej (psalm jako próba dialogu z Bogiem),</li> <li>- rozpoznaje w wierszu nawiązania biblijne,</li> <li>- charakteryzuje bohatera tekstu Loebla – człowieka współczesnego</li> <li>- dowodzi wyjątkowości Księgi Psalmów</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia różne sposoby wyrażania uczuć religijnych w psalmach,</li> <li>- określa relacje człowieka współczesnego z Bogiem,</li> <li>- nazywa typowe dla psalmów środki językowe</li> </ul>                                                                      |
| Między duchowością a zmysłowością.                   | 1   | Pieśń nad Pieśniami (fragm.);<br>A Świderkówna, <i>Pieśń nad Pieśniami;</i><br>J.H. Walton i in., <i>Komentarz historyczno-kulturowy do Biblii hebrajskiej</i> | poemat miłosny, alegoria, porównanie                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje i nazywa główny środek stylistyczny w tekście lirycznym,</li> <li>- odróżnia znaczenie dosłowne od metaforycznego,</li> <li>- wyjaśnia istotę uniwersalizmu Pieśni nad Pieśniami</li> </ul>                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- definiuje pojęcie alegorii,</li> <li>- gromadzi argumenty do różnych tez (Pieśń nad Pieśniami jako poemat miłosny i religijny),</li> <li>- uzasadnia (wykorzystując wypowiedzi autorzytetów) obecność elementów erotycznych w Biblii</li> </ul>                |
| Pytania o sens cierpienia.                           | 2   | Księga Hioba;<br>A. Kamińska, <i>Pytania do Hioba;</i> T. Halik, <i>Czy deszcz także ma ojca?</i>                                                              | księga mądrościowa, niezawinione cierpienie, hiobowa wieść,                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- streszcza losy Hioba,</li> <li>- charakteryzuje postawę Hioba i jego „doradców”,</li> <li>- wskazuje źródła cierpienia bohatera,</li> <li>- ustala funkcję cierpienia wynikającą z opowieści Księgi Hioba,</li> <li>- odróżnia cierpienie zawinione od niezawinionego</li> </ul>                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokonuje analizy porównawczej różnych postaw wobec Boga i cierpienia,</li> <li>- wskazuje przykłady niezawinionego cierpienia w innych dziełach kultury,</li> <li>- ustala przesłanie Księgi Hioba</li> </ul>                                                  |
| O konszachtach z diabłem na wesoło.                  | 4ZR | spektakl Teatru TV – J. Drda, <i>Igraszki z diabłem</i> (seria Złota Setka Teatru TV)                                                                          | sacrum i profanum, ludowość, komizm, komedia, baśń, diabeł, asceta, pustelnik, tabu                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odtwarza intrygę w komedii,</li> <li>- rozpoznaje różne źródła komizmu,</li> <li>- charakteryzuje i ocenia bohaterów,</li> <li>- opisuje przedstawione w spektaklu wizerunki diabłów i anioła oraz wyobrażenie piekła</li> </ul>                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje w zachowaniach bohaterów elementy postaw archetypicznych,</li> <li>- konfrontuje wizerunek diabłów w spektaklu z wizerunkami utrwalonymi w tradycji biblijnej i ludowej,</li> <li>- potrafi ustosunkować się do problemu naruszania tabu</li> </ul> |

|                                                                                                                                              |   |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jaki będzie koniec świata – dialog tradycji ze współczesnością.                                                                              | 2 | Apokalipsa świętego Jana (fragm.); Cz. Miłosz, <i>Piosenka o końcu świata</i>                                                                                                                                                            | apokalipsa, apokaliptyczny, proroctwo, czterej jeźdźcy Apokalipsy, siódma pieczęć, symbole, piosenka                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia pojęcia: Apokalipsa, apokaliptyczny,</li> <li>- ustala relacje znaczeniowe między apokalipsą a proroctwem,</li> <li>- omawia symbole apokaliptyczne,</li> <li>- omawia sytuację liryczną w wierszu Miłosza,</li> <li>- wskazuje nawiązania do Apokalipsy w tekście Miłosza</li> </ul>                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje struktury paralelne,</li> <li>- omawia językowe przejawy wypowiedzi profetycznej,</li> <li>- odczytuje tekst Miłosza jako polemikę z wizją biblijną</li> </ul>                                                                                                                                                 |
| <p style="text-align: center;"><b>A na świecie zbożny pobyt, po żywocie rajski przebyt</b><br/> <b>Spotkanie z kulturą średniowiecza</b></p> |   |                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Tajniki średniowiecznego myślenia.                                                                                                           | 1 | J. Hartwig, <i>Dusza</i>                                                                                                                                                                                                                 | teocentryzm, święty, iluminacja, uniwersalizm kultury średniowiecza, hierarchiczne społeczeństwo feudalne, iluminacja, asceza,                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia i analizuje podstawowe cechy kultury średniowiecznej,</li> <li>- charakteryzuje podstawy światopoglądu średniowiecznego,</li> <li>- rozpoznaje różne funkcje tekstu lirycznego (opisowa, refleksyjna)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia różnicę między pierwotnym i wtórnym sensem nazwy „wieki średnie”</li> <li>- porównuje światopoglądy: antyczny i średniowieczny,</li> <li>- wykorzystuje znajomość światopoglądu epoki do analizy wiersza J. Hartwig</li> </ul>                                                                                  |
| Katedra jako lustro średniowiecznej mentalności.                                                                                             | 2 | A. Zagajewski, <i>Lusterko samochodu</i> ; J. Przyboś, <i>Widzenie katedry w Chartres</i> ; T. Bagiński, <i>Katedra</i> (film); fotosy zabytków architektury romańskiej i gotyckiej; U. Eco, <i>Średniowieczna wrażliwość estetyczna</i> | styl romański, styl gotycki, katedra, anonimowość artysty, bazylika, sklepienie krzyżowo-żebrowe, filar, ostrołuk, sklepienie kolebkowe, budowla obronna, plan krzyża, witraże, freski | <ul style="list-style-type: none"> <li>- opisuje dzieło architektoniczne, posługując się odpowiednią terminologią</li> <li>- rozróżnia styl gotycki i romański,</li> <li>- opisuje własne wrażenia dotyczące danego tekstu kultury (budowli, filmu),</li> <li>- rekonstruuje sytuację liryczną w tekście Przybosia,</li> <li>- rozpoznaje i charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu Przybosia,</li> <li>- identyfikuje adresata tekstu Przybosia,</li> <li>- ustala przedmiot refleksji w wierszach</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia znane polskie zabytki architektury gotyckiej i romańskiej,</li> <li>- dostrzega i omawia związek średniowiecznego światopoglądu z rozwiązaniami architektonicznymi,</li> <li>- wykorzystuje znajomość architektury i światopoglądu średniowiecza do pełnej analizy utworów Przybosia i Zagajewskiego</li> </ul> |

|                                                             |     |                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kultura rycerska – co z niej dzisiaj pozostało?             | 1ZR | materiały przygotowane przez nauczyciela i uczniów (wybrane fragmenty <i>Legend arturiańskich</i> , <i>Pieśni o Rolandzie</i> , informacje ze <i>Słownika mitów i tradycji kultury</i> ) | kultura rycerska, etos, rycerze Okrągłego Stołu, wasał, pan lenny, frazeologizmy związane z kulturą rycerską, wyprawy krzyżowe, <i>chansons de geste</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- streszcza fragmenty eposów rycerskich,</li> <li>- wyszukuje informacje na temat rycerzy średniowiecznych w słownikach i encyklopediach,</li> <li>- identyfikuje elementy etosu rycerskiego,</li> <li>- określa cechy rycerza idealnego,</li> <li>- definiuje pojęcie: <i>chansons de geste</i>,</li> <li>- rozróżnia typy pobożności w średniowieczu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odnajduje definicyjne cechy <i>chansons de geste</i> w konkretnych tekstach literackich,</li> <li>- ocenia postępowanie rycerza średniowiecznego z perspektywy człowieka średniowiecznego i współczesnego,</li> </ul>                                                |
| Spadkobiercy średniowiecza – twórcy kultury fantasy.        | 2ZR | wybrane fragmenty tekstów fantasy (np. A. Sapkowski, <i>Granica możliwości</i> z tomu <i>Miecz przeznaczenia</i> )                                                                       | fantasy, świat alternatywny, konwencja i gry z konwencją, ironia, baśń, tradycja                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje elementy typowe dla literatury i filmów fantasy,</li> <li>- analizuje świat przedstawiony w utworze,</li> <li>- charakteryzuje bohatera literatury fantasy w kontekście etosu rycerskiego,</li> <li>- rozpoznaje w tekście Sapkowskiego elementy typowe dla średniowiecznej kultury rycerskiej</li> </ul>                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odtwarza hierarchię wartości zaprezentowaną w utworze,</li> <li>- analizuje literaturę fantasy jako grę z konwencjami literackimi,</li> <li>- przekształca analizowany tekst literacki na komiks (praca w grupach)</li> </ul>                                        |
| Między pragnieniem a obowiązkiem – tragiczne losy Tristana. | 2   | <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty)                                                                                                                                              | etos, rycerz średniowieczny, <i>chansons de geste</i> , romans, stereotyp, frazeologizmy związane z kulturą rycerską                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- streszcza losy Tristana i Izoldy,</li> <li>- ustala motywy postępowania bohaterów,</li> <li>- wymienia cechy średniowiecznej rycerskiej miłości</li> </ul>                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega symbolikę przedmiotów oraz działań opisanych w tekście,</li> <li>- ocenia działania Tristana w kontekście etosu rycerskiego</li> </ul>                                                                                                                     |
| „Co czytasz?” – lektura kluczem do zrozumienia siebie.      | 1   | M. Kuncewiczowa, <i>Tristan 1946</i>                                                                                                                                                     | powieść, trauma, nawiązanie literackie                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia sytuację przedstawioną we fragmencie powieści Kuncewiczowej,</li> <li>- charakteryzuje bohatera powieści,</li> <li>- wyjaśnia podłoże poglądów bohaterów powieści (Michała i Anny)</li> <li>- omawia wpływ doświadczeń wojennych na psychikę człowieka</li> </ul>                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- porównuje postawy Tristana i Michała (wskazuje podobieństwa i różnice),</li> <li>- wyjaśnia znaczenie symboliki średniowiecznej w powieści Kuncewiczowej,</li> <li>- porównuje życiowe i społeczne role kobiety w kulturze średniowiecznej i współczesnej</li> </ul> |

|                                                                        |     |                                                                                                                                            |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Boskie oblicze Maryi.                                                  | 1   | <i>Bogurodzica</i>                                                                                                                         | pieśń, Deesis, hymn, pośrednictwo, apostrofa,               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia genezę <i>Bogurodzicy</i>,</li> <li>- wskazuje adresata i nadawcę tekstu,</li> <li>- ustala funkcję tekstu,</li> <li>- analizuje budowę utworu,</li> <li>- wyodrębnia apostrofy i prośby,</li> <li>- charakteryzuje bohaterkę utworu,</li> <li>- wskazuje cechy wiersza średniowiecznego</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega związek tekstu z ideą pośrednictwa,</li> <li>- analizuje motyw Deesis,</li> <li>- omawia związek tekstu ze światopoglądem epoki</li> </ul>                                                            |
| Ludzkie oblicze Maryi.                                                 | 1   | <i>Żale Matki Boskiej pod krzyżem</i>                                                                                                      | lament, misterium, Pasja, moralitet, adresat liryczny,      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- określa podmiot liryczny, adresata i sytuację liryczną,</li> <li>- charakteryzuje bohaterkę utworu,</li> <li>- dostrzega różne intencje wypowiedzi podmiotu lirycznego w zależności od adresata,</li> </ul>                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje cechy bohaterki wiersza świadczące o jej ludzkich i boskich cechach,</li> <li>- wyjaśnia pojęcie misterium,</li> <li>- analizuje środki językowe służące wyrażaniu emocji (np. zdrobnienia)</li> </ul> |
| O początkach polszczyzny.                                              | 2   | <i>Bogurodzica; Żale Matki Boskiej pod krzyżem</i>                                                                                         | język praindoeuropejski, języki słowiańskie, zabytki języka | <ul style="list-style-type: none"> <li>- przedstawia uproszczoną genealogię polszczyzny,</li> <li>- wskazuje języki słowiańskie,</li> <li>- wskazuje w tekście <i>Bogurodzicy</i> i <i>Żalów Matki Boskiej pod krzyżem</i> słowa niewystępujące we współczesnej polszczyźnie</li> </ul>                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- porównuje dawną i współczesną formę wyrazu,</li> <li>- analizuje strukturę i znaczenie słów użytych w omawianych pieśniach, niewystępujących już we współczesnej polszczyźnie</li> </ul>                        |
| Pocieszycielka cierpiących – czyli kult maryjny w sztuce współczesnej. | 1   | K.K. Baczyński, <i>Modlitwa do Bogarodzicy</i> , H. Gorzechowski, <i>Matka Boża Kozielska 1940</i> ; S. Białos, <i>Matka Boża Katyńska</i> | ikona, paralelizm składniowy                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia sytuację liryczną w utworze Baczyńskiego,</li> <li>- nazywa typ liryki,</li> <li>- charakteryzuje podmiot liryczny wiersza,</li> <li>- omawia dzieło plastyczne</li> </ul>                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega nawiązania do tradycji kulturowej (kultu maryjnego) w wierszu Baczyńskiego,</li> <li>- omawia wykorzystany w utworze topos kulturowy</li> </ul>                                                       |
| Poeta kreuje wizję zaświatów.                                          | 2ZR | Dante Alighieri, <i>Boska komedia</i>                                                                                                      | summa, symbolika liczb, mistycyzm, alegoria, arcydzieło     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- streszcza fragment tekstu,</li> <li>- wyjaśnia frazeologizm: dantejskie sceny,</li> <li>- wyjaśnia genezę tytułu,</li> <li>- odtwarza autorską hierarchię wartości na podstawie obrazu piekła</li> </ul>                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje w tekście elementy typowe dla średniowiecza,</li> <li>- wskazuje elementy zapowiadające przełom renesansowy,</li> <li>- porównuje ukrytą w utworze hierarchię wartości z własną</li> </ul>             |

|                            |     |                                   |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------|-----|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uczymy się patrzeć mądrze. | 1ZR | H. Memling, <i>Sąd ostateczny</i> | tryptyk, Sąd Ostateczny, symbolika barw, plan pierwszy, tło | <ul style="list-style-type: none"> <li>- opisuje podział przestrzeni na obrazie,</li> <li>- odtwarza wizję zaświatów wykreowaną przez Memlinga,</li> <li>- porównuje przedstawioną na obrazie wizję nieba i piekła,</li> <li>- wskazuje na obrazie elementy symboliczne i realistyczne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- porównuje wizję Memlinga z obrazami zaświatów zawartymi w <i>Boskiej komedii</i>,</li> <li>- wyjaśnia termin: pedagogika strachu,</li> <li>- wyjaśnia symbolikę barw stosowanych przez Memlinga</li> </ul> |
|----------------------------|-----|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Biały dzień a noc ciemna swoje czasy znają**  
**Spotkanie z kulturą odrodzenia**

|                                                               |   |                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sztuka renesansu odbiciem nowego sposobu postrzegania świata. | 1 | reprodukcje dzieł Botticellego, Leonarda da Vinci, Rafaela, Michała Anioła przygotowane przez nauczyciela lub uczniów; fotografie bazylik w Watykanie i Florencji, Wawelu, Zamościu | humanizm, tradycja antyczna, sztuka renesansowa, harmonia                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia istotę humanizmu,</li> <li>- omawia wpływ reformacji na światopogląd epoki,</li> <li>- wymienia najważniejsze odkrycia epoki,</li> <li>- rozpoznaje najsłynniejsze budowle i obrazy renesansowe</li> </ul>                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia związek między odkryciami epoki a renesansową wizją świata,</li> <li>- opisuje najsłynniejsze budowle renesansowe</li> <li>- dostrzega związek między światopoglądem renesansowym i antycznym</li> </ul> |
| Mądre rady mistrza Jana.                                      | 2 | J. Kochanowski, <i>Pieśń III, Pieśń IX, Pieśń XX</i> ; J. Błoński, <i>[Kochanowski – „Zawsze znać człowieka wolnego”]</i>                                                           | horacjanizm, pieśń, stoicyzm, epikureizm, cnota renesansowa, umiar, topos Fortuny, wiersz sylabiczny                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- definiuje pieśń jako gatunek,</li> <li>- rozpoznaje i wyjaśnia słowa-klucze występujące w pieśniach Kochanowskiego (np. fortuna),</li> <li>- ustala renesansowe wyznaczniki szczęścia,</li> <li>- rozpoznaje i analizuje toposy wykorzystane w pieśniach Kochanowskiego,</li> </ul>                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje w pieśniach Kochanowskiego nawiązania filozoficzne,</li> <li>- wyjaśnić różne funkcje toposu Fortuny w tekstach Kochanowskiego,</li> </ul>                                                           |
| Od analizy tekstu lirycznego do teorii rozprawki.             | 2 | J. Kochanowski, <i>Pieśń XIV</i>                                                                                                                                                    | podmiot liryczny, adresat liryczny, teza, hipoteza, argumenty, wnioski, kontrargumenty, polemika, argument rzeczowy, logiczny, emocjonalny | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odtwarza poglądy zawarte w pieśni,</li> <li>-charakteryzuje adresata tekstu,</li> <li>- ustala cechy podmiotu lirycznego</li> <li>- wyodrębnia tezę w tekście lirycznym,</li> <li>- odtwarza argumenty zawarte w tekście</li> <li>- omawia schemat rozprawki,</li> <li>- pisze rozprawkę na wskazany temat</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozróżnia tezę i hipotezę,</li> <li>- wartościuje i hierarchizuje argumenty,</li> <li>- formułuje kontrargumenty i obala je,</li> <li>- formułuje sądy polemiczne</li> </ul>                                    |

|                                                                              |   |                                                                                                                         |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Co nam stworzyłeś,<br>Boże? Renesansowe<br>i współczesne<br>widzenie świata. | 3 | J. Kochanowski, <i>Pieśń XXV</i> ; J. Twardowski, <i>Który stworzyłeś</i> ; S. Barańczak, <i>Czas skończyć z takimi</i> | reformacja, kościoły protestanckie, sylabizm, paralelizm, apostrofa, wyliczenie, paradoks, frazeologizm, panteizm, neoplatonizm | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia sytuacje liryczne w utworach,</li> <li>- ustala podmiot liryczny i adresata tekstów lirycznych,</li> <li>- charakteryzuje wizerunek Boga zawarty w poszczególnych tekstach literackich,</li> <li>- ustala intencje wypowiedzi lirycznej</li> </ul>                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- określa stosunek podmiotu lirycznego do adresata,</li> <li>- porównuje różne wizerunki Boga,</li> <li>- ustosunkowuje się do wyrażonych w analizowanych tekstach przekonań,</li> <li>- odtwarza obraz świata zawarty w tekstach Kochanowskiego i Barańczaka,</li> <li>- wyjaśnia rolę paradoksu</li> </ul>                           |
| Ideał życia wiejskiego.                                                      | 1 | J. Kochanowski, <i>Pieśń świętojańska o Sobótce</i> (fragment)                                                          | sielanka, rytuał, obyczaj                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia pojęcie arkadii,</li> <li>- wskazuje w utworze czynności typowe dla mieszkańców wsi</li> <li>- odtwarza zawarty w utworze obraz wsi</li> <li>- rozpoznaje elementy sielanki</li> </ul>                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpoznaje w utworze elementy idealizacji rzeczywistości,</li> <li>- dokonuje przekładu intersemiotycznego (na podstawie tekstu Kochanowskiego rysuje plan gospodarstwa wiejskiego wraz z legendą)</li> </ul>                                                                                                                        |
| Stoik w konfrontacji z życiową tragedią.                                     | 2 | J. Kochanowski, <i>Treny</i>                                                                                            | tren, metafora, pytanie retoryczne, cykl liryczny, budowa wersyfikacyjna, rymy                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- definiuje tren,</li> <li>- wyjaśnia genezę <i>Trenów</i>,</li> <li>- charakteryzuje uczucia podmiotu lirycznego,</li> <li>- dostrzega polemiczność tekstu wobec światopoglądu chrześcijańskiego,</li> <li>- wykorzystuje cytaty w funkcji argumentacyjnej,</li> <li>- charakteryzuje Boga na podstawie <i>Trenu XVII</i></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia przestrzeń wykreowaną w <i>Trenie X</i>,</li> <li>- dobiera cytaty dowodzące polemiczności tekstu wobec różnych poglądów filozoficznych,</li> <li>- porównuje wizerunek Boga w <i>Trenie XVII</i> i <i>Pieśni XXV</i>,</li> <li>- porównuje postawę podmiotu lirycznego <i>Trenu XVII</i> i Hioba wobec cierpienia</li> </ul> |

|                                                                                                 |     |                                                                                                    |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Geneza i struktura <i>Trenów</i> J. Kochanowskiego.                                             | 1ZR | J. Kochanowski, <i>Treny</i>                                                                       | cykl literacki, świadoma kreacja literacka, arcydzieło                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, czym jest cykl literacki,</li> <li>- omawia strukturę cyklu,</li> <li>- wyjaśnia genezę <i>Trenów</i>,</li> <li>- odtwarza informacje o bohaterce <i>Trenów</i>,</li> <li>- wskazuje odwołania do śmierci w <i>Trenach</i>,</li> <li>- omawia cechy przypisywane śmierci,</li> <li>- wskazuje w tekście nawiązania do różnych poglądów filozoficznych,</li> <li>- charakteryzuje mądrość jako wartość na podstawie tekstu,</li> <li>- wyjaśnia związek wiersz Miłosza z powieścią Milne’a,</li> <li>- odtwarza poglądy bohaterów tekstu Miłosza na temat śmierci i przemijania</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega elementy świadomej kreacji literackiej,</li> <li>- wyjaśnia, na czym polega idealizacja Urszulki w <i>Trenach</i>,</li> <li>- dobiera cytaty dowodzące polemiczności <i>Trenów</i> wobec różnych poglądów filozoficznych,</li> <li>- dostrzega zmienność stosunku podmiotu lirycznego do śmierci,</li> <li>- odtwarza światopogląd Kochanowskiego za życia Urszuli i po jej śmierci,</li> <li>- wskazuje i wyjaśnia zmiany światopoglądowe poety,</li> <li>- dowodzi, że <i>Treny</i> są arcydziełem,</li> <li>- wyjaśnia przyczynę różnic w sposobach myślenia o śmierci bohaterów tekstu Miłosza,</li> <li>- odnajduje w tekście Miłosza cechy stylistyczne typowe dla tłumaczenia powieści Milne’a autorstwa I. Tuwim</li> </ul> |
| Portret Urszulki w <i>Trenach</i> .                                                             | 1ZR |                                                                                                    | portret literacki, idealizacja, wyliczenie, apostrofa, cytat,                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Oswajanie śmierci – analiza języka <i>Trenów</i> .                                              | 1ZR |                                                                                                    | metafora, porównanie, odwołania mitologiczne i biblijne, personifikacja                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <i>Treny</i> jako świadectwo kryzysu światopoglądu humanistycznego.                             | 2ZR | Cz. Miłosz, <i>Krzyś</i><br>A.A. Milne, <i>Kubuś Puchatek</i> (przeł. I. Tuwim) – wybrany fragment | światopogląd, humanizm, stoicyzm, topos Fortuny, renesansowa cnota, kryzys wiary, praca żałoby |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Spóźniona odpowiedź – Leśmian odpowiada na pytania postawione w <i>Trenie X</i> Kochanowskiego. | 1   | B. Leśmian, <i>Urszula Kochanowska</i>                                                             | przesłanie liryczne, dialog, mowa niezależna                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- nazywa podmiot liryczny,</li> <li>- charakteryzuje przestrzeń ukazaną w utworze,</li> <li>- charakteryzuje bohaterów utworu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ustala związek wiersza Leśmiana z <i>Trenami</i>,</li> <li>- ustosunkowuje się do emocji podmiotu lirycznego</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Jak sobie poradzić z żałobą?                                                                    | 1   | W. Szymborska, <i>Kot w pustym mieszkaniu</i>                                                      | sytuacja liryczna, bezosobowe formy czasowników                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- określa sytuację liryczną,</li> <li>- wskazuje czasowniki w tekście i określa ich formę gramatyczną,</li> <li>- wskazuje paradoksy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega i omawia niezwykłość sytuacji lirycznej,</li> <li>- odtwarza uczucia bohatera lirycznego (kota),</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                            |   |                                                                                                                       |                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Don Kichot – idealista czy szaleniec?                      | 2 | M. Cervantes, <i>Don Kichote</i> (fragmenty)                                                                          | idealizm, parodia, powieść, walka z wiatrakami, donkiszoteria                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odtwarza losy bohatera przedstawione we fragmentach utworu,</li> <li>- wyjaśnia, czym jest donkiszoteria,</li> <li>- ustala wpływ lektur na postawę bohatera,</li> <li>- wykazuje idealizm bohatera,</li> <li>- rozumie sens frazeologizmu „walka z wiatrakami” i wie, jak go stosować</li> </ul>                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia stosunek innych bohaterów do Don Kichota,</li> <li>- ocenia wpływ idealizmu na życie bohatera,</li> <li>- wskazuje inne literackie przykłady idealistów</li> </ul>                                                                              |
| Makbet – ofiara czarownic, ambicji żony czy własnych żądz? | 2 | W. Szekspir, <i>Makbet</i><br>M. Gibińska-Marzec, <i>Muzyka Szekspira</i><br>A. Harbage, <i>Posłowie do „Makbeta”</i> | tragedia szekspirowska, teatr elżbietański, akt, scena, przestrzeń teatralna, topos świata-teatru, łamanie konwencji, monolog | <ul style="list-style-type: none"> <li>- streszcza fabułę <i>Makbeta</i>,</li> <li>- dokonuje klasyfikacji bohaterów,</li> <li>- charakteryzuje bohaterów dramatu,</li> <li>- ustala motywy i skutki postępowania bohaterów,</li> <li>- opisuje budowę i zasady funkcjonowania teatru elżbietańskiego,</li> <li>- dostrzega różnice między tragedią antyczną a szekspirowską</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia konsekwencje odrzucenia reguł tragedii klasycznej w odniesieniu do konkretnego dramatu,</li> <li>- ustala różne możliwości odczytania dramatu,</li> <li>- wykazuje nowatorstwo spojrzenia M. Gibińskiej-Marzec na dramat Szekspira</li> </ul> |
| Zgubne skutki żądz władzy.                                 | 1 |                                                                                                                       |                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Nowy kształt tragedii – dramat szekspirowski.              | 1 |                                                                                                                       |                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

**Pokój szczęśliwość, ale bojowanie byt nasz podniebny**  
**Spotkanie z kulturą baroku**

|                                  |   |                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Klasowe muzeum sztuki barokowej. | 2 | prezentacje multimedialne przygotowane wcześniej przez uczniów (prezentacja dorobku Rubensa, Rembrandta, Berniniego, Caravaggia, Velasqueza, Vermeera, Bacha) | barok, dynamizm, monumentalizm, światłocień, alegoria, dysharmonia, malarstwo rodzajowe, dysonans, fasada, ekspresja, przepych, muzyka sakralna, kontrreformacja, | <ul style="list-style-type: none"> <li>- świadomie i celowo dobiera materiały do prezentacji;</li> <li>- opisuje dzieło architektoniczne,</li> <li>- opisuje wybrane przykłady malarstwa barokowego, zwracając uwagę na kolorystykę, operowanie światłem, perspektywę, tematykę,</li> <li>- opisuje rzeźby, wyjaśniając, jakimi sposobami nadaje się im charakter dynamiczny</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia tło historyczne epoki,</li> <li>- omawia wpływ sytuacji społeczno-politycznej na kulturę baroku</li> <li>- porównuje dzieła barokowe ze sztuką gotycką, romańską, renesansową</li> </ul> |
|----------------------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                    |     |                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Niepokoje człowieka baroku.        | 2   | B. Pascal, <i>Myśli</i> (fragm.)<br>M. Sep-Szarzyński, <i>Sonet V, Sonet IV</i> ;<br>J. Błoński, <i>Sęp a początki baroku</i>                                                                                      | kontrreformacja, sonet, inwersja, peryfraz, przerzutnia, pytanie retoryczne                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia pojęcie kontrreformacji,</li> <li>- ustala przyczyny kryzysu światopoglądowego,</li> <li>- analizuje metaforę człowieka jako trzciny,</li> <li>- określa cechy gatunkowe sonetu,</li> <li>- wyjaśnia pojęcie poezji metafizycznej,</li> <li>- określa postawę podmiotu lirycznego,</li> <li>- charakteryzuje wizję człowieka, świata i Boga w sonetach Sępa-Szarzyńskiego,</li> <li>- odnajduje zastosowane w sonetach środki stylistyczne</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje związek między przesłaniem sonetów a niepokojami światopoglądowymi epoki,</li> <li>- określa funkcję środków stylistycznych w sonetach,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Krótkie i marne życie człowieka.   | 3ZR | M. Sep-Szarzyński, <i>Sonet I</i> ;<br>Księga Koheleta (fragment);<br>D. Naborowski, <i>Krótkość żywota, Cnota grunt wszystkiemu</i> ;<br>Cz. Miłosz, <i>Piosenka</i> ;<br>P. Claesz, <i>Martwa natura vanitas</i> | motyw <i>vanitas</i> , poezja metafizyczna, oksymoron, paradoks, puenta, wyliczenie, anafora, paralelizm, koncept, cnota, motyw, księga mądrościowa | <ul style="list-style-type: none"> <li>- określa symbolikę przedmiotów ujawnionych na obrazie,</li> <li>- wyjaśnia przyczyny zestawienia przedmiotów na obrazie,</li> <li>- udowadnia obecność toposu przemijania w utworach Sępa i Naborowskiego,</li> <li>- rozpoznaje anaforę i objaśnia jej funkcję w tekście Naborowskiego,</li> </ul>                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje kompozycję <i>Krótkości żywota</i>,</li> <li>- wskazuje różnorodne elementy służące podkreśleniu tezy</li> <li>- nazywa środki językowe służące podkreśleniu krótkości życia w tekście Naborowskiego</li> <li>- dostrzega w utworach Sępa-Szarzyńskiego i Miłosza nawiązania do obrazu Claesza i Księgi Koheleta</li> <li>- porównuje sposoby pisania o śmierci i przemijaniu w różnych sztukach i w różnych epokach</li> </ul> |
| Sarmatyzm – sprawa „iście” polska. | 1   | K. Koehler, <i>Domek szlachecki</i> (fragmenty);<br>materiały przygotowane przez nauczyciela (np. J. Bystroń <i>Dzieje obyczajów w dawnej Polsce</i> )                                                             | sarmatyzm, „złota wolność” szlachecka, tradycjonalizm, honor, genealogia, szlacheństwo, sylwa, dworek szlachecki                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- definiuje pojęcie: sarmatyzm i wyjaśnia jego genezę,</li> <li>- wylicza elementy sarmackiego światopoglądu,</li> <li>- wymienia wady i zalety Sarmaty,</li> <li>- opisuje obyczajowość sarmacką,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dowodzi braku spójności między sarmacką ideologią a rzeczywistością,</li> <li>- wskazuje obecność spuścizny sarmackiej we współczesnej Polsce</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                            |     |                                                                                                                                                            |                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wszyscy jesteśmy Sarmatami? – J. Kaczmarek wobec tradycji. | 2ZR | J. Kaczmarek – płyta <i>Sarmatia</i> (wybór piosenek)                                                                                                      | sarmatyzm, tradycja,                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje sytuacje liryczne w utworach Kaczmarek</li> <li>- odnajduje nawiązania do kultury i mentalności sarmackiej w tekstach współczesnego artysty,</li> <li>- charakteryzuje sposób myślenia Sarmatów</li> </ul>                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ocenia kreacje bohaterów sarmackich w piosenkach artysty,</li> <li>- klasyfikuje pod względem moralnym zachowania ujawnione w <i>Dobrych radach pana ojca, Rokoszu, Warchole</i></li> <li>- omawiając utwory Kaczmarek, stosuje słownictwo związane z kulturą sarmacką</li> </ul>                                   |
| Sarmata w podróży.                                         | 1   | J.Ch. Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragment <i>Dziwne obyczaje w Danii</i> )                                                                                  | pamiętnik, obyczaj, krytyka, narracja pamiętnikarska, narrator, humor     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje cechy typowe pamiętnika,</li> <li>- tworzy plan dekompozycyjny fragmentu,</li> <li>- odnajduje w tekście elementy sarmackiego pojmowania świata,</li> </ul>                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakteryzuje osobę mówiącą w tekście,</li> <li>- określa jej świat wartości,</li> <li>- dostrzega w tekście elementy humorystyczne,</li> <li>- odróżnia fakty od opinii</li> </ul>                                                                                                                                |
| Sarmata idzie na wojnę.                                    | 1   | J.Ch. Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragment <i>Bitwa pod Lachowiczami</i> ); J. Kossak, <i>Jan Chryzostom Pasek pod Lachowiczami</i>                          | sceny batalistyczne, dialog dzieła sztuki malarskiej z tekstem literackim | <ul style="list-style-type: none"> <li>- tworzy plan przebiegu zdarzeń ukazanych we fragmencie,</li> <li>- omawia zachowanie bohatera,</li> <li>- porównuje informacje zawarte w tekście i na obrazie,</li> <li>- wskazuje na obrazie elementy sarmackiego ubioru</li> <li>- prezentuje postaci historyczne wymienione w tekście</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- na podstawie zachowania bohatera odtwarza jego świat wartości,</li> <li>- odnajduje w tekście przykłady mentalności sarmackiej,</li> <li>- ustala, na czym polega nawiązanie dzieła malarskiego do tekstu literackiego,</li> <li>- porównuje literackie i malarskie środki wyrazu służące opisaniu bitwy</li> </ul> |
| Sarmata – <i>homo politicus</i> .                          | 1   | J.Ch. Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragment <i>Sejmowe potyczki</i> ); ew. jako kontekst wybrana piosenka z płyty <i>Sarmatia</i> J. Kaczmarek <i>Elekcja</i> | konflikt, słownictwo emocjonalne, pamiętnik, mentalność sarmacka          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odtwarza przebieg zdarzeń opisanych we fragmencie <i>Pamiętników</i>,</li> <li>- ocenia postępowanie jego bohaterów</li> <li>- omawia sytuację liryczną w piosence Kaczmarek,</li> <li>- dostrzega podobieństwa między sytuacjami ukazanymi w tekstach Paska i Kaczmarek</li> </ul>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dostrzega w zachowaniu bohaterów fragmentu dzieła Paska cechy typowe dla Sarmatów,</li> <li>- ocenia zachowanie bohaterów</li> </ul>                                                                                                                                                                                |

|                                                |     |                                 |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------|-----|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Błahy wiersz czy poważny traktat filozoficzny? | 1ZR | J.A. Morsztyn, <i>Niestatek</i> | marinizm, koncept, antyteza, paralelizm, idealizacja, kontrast, wyolbrzymienie, paradoks | <ul style="list-style-type: none"> <li>- omawia kompozycję utworu,</li> <li>- dostrzega słowa-klucze w tekście,</li> <li>- odtwarza porównania zastosowane w utworze,</li> <li>- dostrzega wprowadzony w utworze kontrast</li> </ul>                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje znaczenie tytułu,</li> <li>- omawia filozoficzny wymiar tekstu</li> </ul>                                                                                                                                                                                                   |
| Nierozzerwalny związek Erosa i Tanatosa?       | 1ZR | J.A. Morsztyn, <i>Do trupa</i>  | koncept, paralelizm, sonet, inwersja, przerzutnia, wyrażenia przeciwstawne               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- odnajduje w wierszu poznane środki stylistyczne,</li> <li>- opisuje budowę sonetu,</li> <li>- ustala problematykę utworu,</li> <li>- analizuje koncept,</li> <li>- wskazuje cechy liryki dworskiej,</li> <li>- interpretuje zastosowane metafory</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ustala funkcję środków stylistycznych w tekście,</li> <li>- określa dominantę stylistyczną utworu,</li> <li>- analizuje formę wersyfikacyjną tekstu,</li> <li>- ustala relacje między treścią i formą utworu</li> <li>- dostrzega związki między tekstem a estetyką epoki,</li> </ul> |
| Spadkobiercy baroku.                           | 1ZR | S. Grochowiak, <i>Do pani</i>   | estetyka, kultura dworska, styl mówienia i pisanie, menuet                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- wskazuje elementy brzydoty w wierszu,</li> <li>- analizuje kompozycję i środki stylistyczne wykorzystane w utworze</li> <li>- wyjaśnia tytuł utworu w kontekście jego treści</li> </ul>                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- analizuje relację między formą i treścią zdania zastosowanego w utworze,</li> <li>- wskazuje koncept w utworze Grochowiaka</li> </ul>                                                                                                                                                 |
| Prace klasowe z omówieniem (ZP).               | 4   |                                 |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Prace klasowe z omówieniem (ZR).               | 3ZR |                                 |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Sprawdziany wiadomości i umiejętności.         | 2   |                                 |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

Maria Cyganowicz  
Hanna Szypryt-Nowicka